

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre 2 „ 50 „
 Egy hóra 1 „ — „
 Egyes szám 4 kr.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség
 és
Kiadóhivatal:
 Fő-piacz, Simonyi-ház
 a városházával szemben
 Hirdetések a legnépszerűbb
 árúszámitás mellett
 vettnek fel.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Magyarország és Ausztria.

Budapest, október 7.

Egy, a monarchiával barátságos külföldi kormány diplomáciai képviselője küldte — írja a „Pester Correspondenz“ — szakavatott részről a következő jelentést, a mely Magyarországról különösen kedvező ítéletet mond:

„A legerősebb mozgató erőket, melyek tavaly a diszázsió keletkezését okozták, részben az előbbi osztrák minisztérium határozott mulasztásaira és behízyitható pénzügytechnikai tévedéseire kell visszavezetni s ezek alapján megmagyarázni.

A mostani osztrák kormány alatt a diszázsió ez okait annál gyorsabban meg lehet szüntetni, minthogy a mostani osztrák minisztérium a pénzügyi és gazdasági politika terén is az illető szakminiszter személyében progresszívebb nézeteket képvisel és több garanciát nyújt a valuta ügyben az erélyes eljárásra — magyar példa szerint. Ezért a mai osztrák irány párhuzamosabb és jobban egybevág a magyar kormányak a valuta ügyben a siker által helyesnek bizonyult elveivel és eljárási módozataival.

A diszázsió keletkezésének egyedül Ausztriában gyökerező főokai a következők:

Az előbbi osztrák kormány vasuti politikája öt éven át majdnem egészen megakadályozta új vasutak építését, il-

letve a külföldi tőke vállalkozási kedvét és a magán kezdeményezést rendszeresen visszaszűrtte. Ez által az osztrák fizetési mérleg a külföldi pénzpiacokkal szemben évről-évre rosszabb lett. Más szóval: a külföldi arany, illetve a külföldi tőkepenzesek legkonzervatívabb osztályától kiinduló külföldi tőke betelepítését, a mely tőke vasuti építkezésekben állandóan külföldön telepszik le, Ausztriában öt évnél hosszabb időn át rendszeresen megakadályozták.

Ausztria fizetési mérlegének rosszabbodását siettetete és — teljesen független külföldi banktechnikai tekintélyek véleménye szerint — előidézte osztrák értékpapírosoknak, vasuti részvényeknek és elsőbbségi kötvényeknek több száz millióra rugó visszaözlését:

először az osztrák-magyar államvasutársaság szelvény-pere folytán, másodsor a kíméletlenül fiskális államosítási módszer folytán, melyet az osztrák kormány több nagy vasutvonal államosítása körül alkalmazott és ezelőtt a déli vasutnál is alkalmazni akart.

Külföldön elismerik a magyar kormány által követett legalitást és okos kereskedői előzékenységét, mert a magyar állam mindig tiszteletben tartotta a magán tőke jogos érdekeit és a külföldi tőkepenzesek szolid vállalkozási szellemét, a kik vagyonaikat állandó természetű financiaiis telepítésekhez Magyar országba importálják.

Ezzel a Magyarország financiai okossága és előrelátása felől tápált vezető véleményével homlokegyenest ellentétben, a magán tőke vállalkozásaival szemben követett osztrák pénzügyi politika felől kevésbé kedvező vélemény uralkodott a külföldi haute finance körében, annyira, hogy tavaly az osztrák értékpapírosok visszaözlése elementáris erővel döntő hatást gyakorolt a fizetési mérleg kárára és a diszázsió nagyobbdására.

Nemcsak a német és francia haute finance körökben, hanem a német és francia kis tőkepenzesek millióinál is tántorithatatlan uralomra jutott akkor az a vélemény, hogy az előbbi osztrák kormány vasutállamosítási politikája rendszeresen károsítja a részvényeseket és egész gazdasági politikájának — joggal vagy tévesen — tőkeellenes jelleget tulajdonítottak.

Épp így nem lehet a külföldi közvéleményt attól sem elterelni, hogy az előbbi osztrák kormányak hatalmában állott volna, és kötelessége is lett volna, az államvasuti szelvényperre a valuta műveletek idejében okvetlen megakadályozni.

Ezt a vizályt az is elkészerítette, hogy az osztrák földhitelintézet igazgatója egyuttal az államvasut-társaság elnöke, és befolyását a különösen osztrák állampénzügyi műveleteknél akként juttatta érvényre, hogy a németországi haute

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Vay Dániel és a tót ujság.

— Irta: G. I. —

Az idő, hogy eljár . . .
 Mikor tizenegy esztendő előtt Debreczenbe költöztem, — be szomorú nap volt az!

Eppen Nagypénteken keltem utra, a mikor zúgott a vihar, rázta a vonatot és indiskrét szél tolskodott a hasadékokon keresztül, mintha kiakarta volna próbálni: ki milyen kelmébe öltözve daczol a nagypénteki kardalt zugó elemekkel!

Szegény öreg papocska üldögélt velem szemben. Deficienciában lévő öreg katolikus pap. Vékonyka reverendája silányabb oltalmat nyújtott neki, mint a klérusnak az ő egyházpolitikája, de jobban fázott a szélvihartól, mint hercegprimásunk a „Magyar Állam“ szelétől.

Megsajnáltam az öreg urat s ráterittem a plaidemet:

— „Fogadja el ezt a kendőt Tisztelendőség, én úgy is reményeimbe burkolódom!“

— „És ki vagy te, merre tartasz, fiám, hogy így megszánod a szegény öregebbet?“

— „Garabonciás diáknak megyek új helyre, új embernek!“

— „No hát segítsen Isten“ áldott meg a jó öreg pap s mikor — néhány órai késedelemmel — berobogtunk Debreczenbe, szinte jól esett nekem az áldás, melylyel a római kath. lelkész látta el Luthernek a Kálvin Rómájába igyekvő fiát!

Ide igyekeztem, itt sok éven keresztül igyekeztem is, a nagy pénteki utazás omenét, meg azt a találkozást, hogy a holmimat a 7. számú hordár szállította és elhelyezett a „Frohner“ 13. számú szobájában, talán a jó öreg pap áldása tette veszélytelené.

Anyi igaz, hogy már megérkezésem estéjén jól éreztem magamat Debreczenben, mert egy asztaltársaságba vezettek, a melynek szellem és kedély dolgában aligha volt párja.

A „Kis pipá“-ba kerültem és ott ültek a híres nagy asztal körül gróf Teleki Sándor, gróf Vay Dániel, Nagy Pál, Vértesi Lajos, Stahl Ede, Bánki István . . .

Boldog Isten! Megdöbbenve tettem le a tollat és alig merem folytatni emlékezésemet, a mely tulajdonképen egy vidám történet kedvéért kerül paprosra . . .

Hát ki él még abból a derék körből? Meghalt Teleki Sándor, a magyar tárcza-genre megteremtője, sirba kísértük Vay Dánielt, a bölcs

öreg urat, ki fényes sorsának letűntével vidám meglepedést merített a maga szegényenyé vált új világában s jól érezte magát egyszerű emberek között és tréfákkal aranyozta be, a hel kedélye kissé megkopott . . . Hol van Vértesi Lajos, a debreczeni civis e legtisztább típusa tele büszkeséggel, de gyűlölettel a silányság iránt, de azért bárány szelid, csupa-szív ember a szegényenyel, a szenvedővel, a jóval szemben . . . Ott nyugszik a Kossuth-utczai temető csöndes árnyai közt Nagy Pál, ki közöttünk elfeledte keserűségeit és páratlan kómikai tehetségével emelte a vidám hangulatot tetőpontig . . . A nemzeti s a népszínház művészei tanulmányt csináltak abból, ha Kerekes Gézával — kit ilyenkor oda hivattunk — utánozta a debreczeni talyigást, egy-egy régi tanárt, egy jó öreg superintendenst, a szavaló-gyereket s mindazokat a tősgyökeres magyar alakokat, a melyek tanulmányozása kincses bányát képezhetne a magyar színészre, ki e helyett — chablonok után izetlenkedik. — Ott volt mosolygásával Stahl Ede, a gyermekek jó barátja s megbalt Bánki István, a hó fehér lelkű korcsmáros, ki a maga vendéglőjéből otthont teremtett sok jó embernek, öreg napjaira pedig a mi körünket vidította föl. Mi más-más foglalkozásu emberek pedig oly jól, oly vidáman el voltunk egymás kedvéért abban a kis korcsmában!

finance vezetői és az osztrák bankok mértékadó személyiségei közt a legbensőbb ellenségeskedés keletkezett. Ma céltalan lenne ennek a speciális viszálynak az érdeméről beszélni. Elég ama tény konstataciója, hogy ez az árfolyamjegyzékker, mely Berlin és bizonyos bécsi pénzügyi személyiségek közt folyt, állampénzügyi érdekeknek is kárt okozott.

Ezzel ellentétben Magyarországon a német tőke részesedett a konverziós műveletekben, Ausztriában nem.

Végül a diszázió javára kellett hatni külföldön ama ténynek, hogy az előbbi osztrák pénzügyminiszter elmulasztotta a Magyarország által adott példát követni és aranybeszerzést még 1893. márczius, Április előtt befejezni.

A külföldi tőkepenzések ítéletükkel ahoz a tényhez alkalmazkodtak, hogy Ausztria még nem fedezte aranyhiányát, míg Magyarország már régóta készen van aranybeszerzésével.

Az osztrák kormány, — a gyorsított aranybeszerzés eszközétől eltekintve, — a diszázió említett keletkezési okait oly mértékben szüntetheti meg gyorsabban, a mely mértékben az osztrák kormány egyetértése a magyar kormány pénzügyi programjával nemcsak nyilatkozatokban, hanem konkrét rendszabályokban és gyors akcióban is nyilvánul.

Ennyit a bevezetésünkben említett jelentésből. A nem szakértő is világosan kiveheti belőle, mit van joga igényelni Magyarországnak a valutarendezés ügyében Ausztriától.

— **Belföldi hírek.** (Gróf Károly István) a F. M. K. E. tartott ellenzéki korteskedő beszéde ellen úgy a zólyomi, mint a nyitrai fiókok tiltakozni szándékoznak. — (Öfelség) hétfőn Gödöllőről Budapestre érkezik a delegációnak adandó második ebéd alkalmára.

— **Külföldi hírek.** (A külügyminiszterium) nem küld hadihajót a magyar és osztrák alattvalók megvédésére, mert a beállott bonyodalmak idegenekre nézve nem nagy jelentőségűek. — (A német) 183 elfogott altisztet a magdeburgi czitadellában tartják erős őrizet alatt.

Papirszeletek.

(Groissz. — A „Figaró” interwiew-ja. — A serum. — Dühöngő direktor. — Operateur. — A méltóságos főrendek. — Egy szavazat. — „Tisztelt” főrendiház. — Madár-mese.)

Halljuk már az ellenzéki régi nótát: a szabadelpárt jelöltjét a szépsiszentgyörgyi kerületben csupán a kormány beavatkozása erőszakolhatta keresztül.

Bedig az igazság anyja, hogy a nemzeti párt maga sem remél több győzelmet — az egyházpolitikai kampany lezajlásával.

Matlekovicsban győzött a liberalizmus, Groisszban bukott a kétszínűség politikája, egy szóval híjába mondta a nemzeti párt Szépsiszent-Györgynek azt, hogy „**mach' dioh Groiss.**”

A párisi „Figaró” ösmeretes arról, hogy a valóságot épp úgy vegyíti képzelemmel, mint a hazai ellenzéki lapok.

A „Figaró” legújabbban a Wekerle minisztereinek szájába adott egy csomó valótanságot és az ellenzék — mely nagyon jól tudja, mit érhetnek a „Figaró”-beli interwiew-ek — most már széltében kiabálja, hogy imé, mint szidta össze a magyar minisztereink az erdélyi magyarokat egy francia ujságíró előtt!

A Figaró tehát nem híjába volt borbély: jól beszappanozta a magyarországi ujságíró-kollektát és ha meg is vágta az arcukat, magukra vessenek és kérjenek reá Chélard interwiewertől — flastromot!

A difteritisz réme meg van akadva. Főfedezték a serumot, a difteria ellenmégét.

Szerencse azonban, hogy ezt a szert csakis a jómódotak szerezhették meg, mert a szegényeknek kissé — drága lenne.

Igy tehát nyugodt lehet az utazó rém: ha a paloták ajtai csukva vannak előtte, nyitva állanak a kunyhók, ezeket nem zárja be előtte a XIX. század humanizmusának szelleme. Mert a serumot csak a jómódotak képesek beszerezni.

A székesfehérvári volt színházi direktor, Polgár Károly összepárbajozott az ottani journalistikával s a bűnügyi tárgyaláson egy ablakot mutattak fel, a melyen a következő felirat diszlett:

„E város a
latrok, czudar fattyuk
szülőhelye,
a világ legmocskosabb, legundokabb, leggazabb,
leggyávább,
legbecstelenebb fészke: **Sz. Fehérvár.**
— **Tűz — Viz — Cholera — Pestis** —
pusztítsa el.
Az egyiptomi csapás legyen napos vendégetek,
ti pondrói az emberiségnek.”

Kellemes kis epitaphium. De mikor a székesfehérvári hírlapírók viszont olyan kritikákat irtak Polgárról s a város polgárai olyan deficitet sóztak a direktor nyakába, hogy ezt már csakugyan nem tehette ki az ablakába!

A főrendiház olyan vitákat csapott az egyház-politikai kérdésekben, mint ha csak folynék a Galilei harcza a régi „tudós”-okkal a föld forgása fölött, vagy Columbus vitája a föld gömbölyűségéről.

A föld azonban mégis forog és a föld mégis csak gömbölyű s nem lehet többé elítélni sem Galileit máglyára, sem Colombust börtönökre.

Egyéb pedig nem is hiányzanék a főrendiház dicsőségéből.

Annyiszor rálépegetnek most a kritikusok a m. kir. opera tyukszemére, hogy a kiszemelt intendants tulajdonképen — operateur lesz tyukszemes Melponenek.

Mind, mind elhaltak ezek a vidám, jó emberek és mintha nem akarná tul élni azok halálát, kikaek látogatása diszt kölesönzött a rozoga falaknak, romjait mutatja a „Kis pipa” vendéglő is...

Mind elhaltak s talán kegyeletlenség tőlem, hogy egy adoma miatt idézem fel szellemeiket!

Az idő hogy eljár...

Gróf Vay Dánielről van most szó, a ki szerette az ártatlan tréfát, megréfált másokat, de maga is elfogadta, ha sikerülten ripostiroztak.

Milyen nagy öröme volt, mikor a Boros Sándor szüretjén elcsiphette előlem a nekem jutott tizenkét körtét. Ő járta meg, mert már előre krumpelit pakkoltunk be és tudtuk, hogy miben törí a fejét.

Képzeltető a meglepetése, mikor odahaza kibontotta a ragadmány-csomagot s megkinálta Ellinger Ilonkát és Locsarekúét — nyers burgonyával!

Fenyegtetett is másnap a mankójával és elnevezett tőtnak, a mit nem tudtam mással viszonzni, minthogy kikiabáltam az 1844 iki korponai követségét, amikor éppen a Stühr Károly, híres pánszláv agitátor oldalán kellett ülnie.

Mikor már az öreg úr nagyon kifogott rajtam, elhatároztam, hogy példásan fog megréfálni.

Egy nyáron Vay gróf Garbonácra ment fürdőzni, a hol Teleki Sándor grófnak volt a szívesen látott vendége.

Sok jó tréfa esett meg közöttük is. Hogy menekültek Kiss Sándorral a szatmári vendéglőből egy szál asszony elől, a mit azonban most se merek kiírni, hogy lesték meg Dani bátyánkat Garbonácson a zsoldár éneklésnél és több efféle.

Még nem is érkezett meg Vay gróf a regényes fürdőhelyre, már előfizettem a nevében a turóc-szentmártoni „Narodnie Noviny” című napilapra. A lap nemcsak tót nyelven szerkesztődik, de még Ciryll-betűkkel is nyomatták s képzelhetni a gróf ámulatát, mikor az első számot megkapta.

Jött azonban a másik, a harmadik szám, jött a többi s valamint rendetlenül érkeztek a magyar lapok, pontosan érkezett, mint a parancsolat a turóc-szentmártoni pánszláv ujság.

Nem tudta az öreg ur, hová legyen mérgében és — amint később elbeszélte — akkor volt először azon a ponton, hogy Teleki Sándorral összevevessen, mert őt gyanusította subcussal.

Teleki csak úgy menekülhetett, hogy szívre tett kézzel, becsület-szavával erősítette az ártatlanságát.

A helyzet kómikumát nevelte, hogy a környéken lakó oláh pópák elvtársat sejtettek a garbonáczi remetében és seregestől kezdték az öregot környékezni. Mankóval kergette aztán, ha valahol köszöntötték.

Kezdte már sejtetni, ki tréfálta meg. Megvesztegette a postás kisasszonyt, hogy rejtse, dugja a turóc-szentmártoni filokszérát és ne is mutassa többé, a mint megérkezik.

Rajtam pedig úgy állott bosszút, hogy a koltói kastély híres somfájából, amelyről Petőfi szokott volt botot vágni, hozott egy szép példányt emlékül. Fivérem örzi a hatalmas bot-példányt, melyhez ily kedves emlékem fűződik.

Az egész história valódi kómikuma azonban nem Garbonácson és nem is Debreczenben kulminált.

Ha a szatmármegyei pánszláv papok koltót sejtettek Vayban, nem különben járt a pánszláv ujság kiadó-hivatala.

Magyar mágnás fizet elő a hírhedt pánszláv papirosra — Debreczenből!

Egy szavazattal győzött volna csak a liberálisizmus?

Egy nemzet szavazata döntötte el ezt a kérdést, annyi az igaz benne.

Hogy a főrendeknél egy volt a szavazat — a nemzet egységével szemben már ez aztán egy remegő!

Ezzel véget ért a reakzionárius krízis. Csupa hipokrizis volt az egész.

Báró Eötvös Loránd kultusz-miniszter, — a mi feltűnést keltett — „tisztelt“-nek nevezte a főrendiházat a szokásos „méltóságos“ helyett.

A főrendiház ugyanis sokat veszített már méltóságából, szerencse, hogy tegnap egy szavazattal még megtartotta a tiszteletet.

A szajkó és a szarka.

— Madár-mese. —

Hol a legtöbb madárka fészkel

A szajkó ott lakik, s mi fő:

Szavára adnak — ehhez ész kell —

S a journalista köztük ő.

Zefír közérdekű panasszal

Jő, verset ír ezért a fűz,

Falomb bemozdja, **nyers kamasszal*,**

Ha köt frigyét bús gerle, szűz.

Nem tud, min ír: csöpp falevélen

Világot felforgatni tán,

De ki tehetne ellenében,

Segítsen millió titán.

Em b o n p o i n t j e csinosan van,

De jó szívének sincs határ,

S ha jött **koldúsnál koldusabban,**

Élt nála jól sok jó madár.

Megtépte a sas büszke szárnyát,

Pacsirta rettegé esztét,

* Kellő szóismeretség híján, a melyet nem pótolhatni apróirindetések után, a kövérebb betűkkel nyomtatott sorokat a Rudnyánszky Gyula ur „Lázangó elmék“ című, a „D. H.“ okt. 2-iki számában megjelent verséből, és a gróf Almavivának ugyane lap okt. 4-iki számában megjelent tárczájából vettük át.

Ennek fele se tréfa!

Egy szép napon ott diszeleg a lap élén egy menyő nagy vezércikk, a melynek a címe volt „Gróf Vay Dániel“

A lap elmondta a gróf politikai pályáját, korponai követségét, azt, hogy a diétán Stühr, a híres pánszláv író oldalán foglalt helyet s arra a konkluzióra jutott, hogy a gróf Vay Dániel pályája aligha nem azért szakadt ketté első virágzásában, mert a magyarok — nem nézheték el a z ö s z l á v r o k o n s z e n v e i t. Felszólítják végül gróf Vay Dánielt, ne restelje ezeket az érzelmeiket, álljon egy magyar tót barátokozás mozgalmának élére és lépjen fel valahol képviselőnek!

Ennyit már mégsem érdemelt tőlem gróf Vay Dániel. Ezt a számot nem mutattam meg neki, de sokat nevettem az ő pánszlávságát és csak azt szeretném, ha ő is együtt nevetne velem a stüklin és ismételné kedvencz mondásait:

— „Hidd el Öcsém, az élet boldonság és többet ér az egész néél egy jó tréfa...“

Tudós bagoly mély tudományát Vigan csevegve tépte szét.

Ki volt a szajkó ellensége?

A frakkos szarka-moszió,

Profósz két esztendő vendége,

Sokszor bírói zár-törő.

Körözték, többször ült kalitkát...

(Ez a szarkáknak fegyhelye,

Ha az enyém-tiédnek titkát

Közöttük nem tanulta be.)

Ha dijt tüzek gyilkos fejére,

Az ártatlant feladta már...

A szajkó lopta és kiélte,

Most — íme — csörg s a szája jár.

„Rövidlátó“ vagy, telt a „bendőd“

A „rikkantásod is buta...“

Igy járja bé az öreg erdőt,

A léha szarka-disputa.

S a „szajkó?“ Edes ajku bülbül

Dalától szive száll, imáz,

Nem férhet a pokoli zürbül

Hozzá, nem fogja kulimáz.

De felocsudva mind e zajból,

Alább mely egy perczig se hagy,

Igy szól: „Én journalista-szajkó,

T e m e g a t o l v a j s z a r k a v a g y !“

Gasparone.

Irodalom — Művészet.

* **Katona Imre**, aki hosszabb idő óta szolgálja a vidéki sajtót, legutóbb a „Debreczeni Hírlap“ot szerkesztette nagy buzgalommal és sikerrel több, mint két évig, egy kötet elbeszélést ad ki „A jó vidék“ címen. A szerző, aki igazán közelről és behatóan ismeri a vidéki életet minden sajtóságával együtt, hivatva van a magyar vidéki életnek hü bemutatására, annál is inkább, mert az éles megfigyelőn tehetséget élénk tollal egyesíti. A kötet a karácsonyi piacra jelenik meg egyik előkelő fővárosi könyvkiadónknál s mi már most felhívjuk az olvasó közönség szives figyelmét az érdekesnek ígérkező könyvre, melyből legközelebb lapunk is közöl mutatványt.

* **A „Külföld“** e heti száma ismerteti **Serao Matild** kedvelt olasz írónőt, kinek arcképét is adja. Azután hoz „Márvány-szűz“ című olasz novellát **F. de Ronzistól** és **Zangwill** angol író tollától egy „szentségtörő“ című ghettotörténetet, három szép horvát, orosz és olasz költeményt, cikket a külföldi regényirodalomról; kemény hangon ostorozza színházaink és színművészetünk állapotát. A változatosan szerkesztett hetilap előfizetési ára negyedévre 2 ft 60 kr. Szerkesztőség és kiadó-hivatal Nándor utca 15. Mutatvány-számokat ingyen.

* **„Magyar világ“** cím alatt **Székelly Aladár** kiadásában képes családi lap indul meg. Előkelő írók (**Mikszáth Kálmán**, **Tolnai Lajos**, **Tóth Béla**) szerepelnek az első számban, de az már gyanuz, hogy egy forintot ígér a reclameját közlő szerkesztőségnek! Ez az ur árasztja el Debreczent ponyva irodalommal s így a lapot csak később ítélték meg.

Színház.

Hetedik előadás.

Kövesi Albert vidéki színész az „Ingyen élők“, „Baba“, „Kisbaba“ és még inkább egyes orfeumi előadások hatása alatt csinált magának egy megjátszható szerepet, a **Goldstein Számiét**, ahoz férczelt egy rossz bohózatot s azt elnevezte „Azuj honpolgár“-nak. Először a budai színházban

tegnap pedig — vásári zóna előadásul — a debreczeni közönségnek adták be.

Kis ház volt együtt, a mi azt a reményt ébreszti bennünk, hogy nem kapunk több vidéki színész, vagy kórista által irt, vagy pedig a budapesti színházok gyönyörűségére szolgáló nyári bohózatot, de em helyett a népek történelmi darabot, népszínművet, vagy más okosabb dolgot tálalnak föl.

Az egésznek központja különben — mint a „Baba“ címűben — egy csecsemő, melynek atya-anyakasága sok ártatlan embert kever gyanuba. Vannak a darabban kuplék, kettő („Az én nevem Goldstein“ és „Mars kuplé“) **Konti Józseftől**, van táncz, de egyéb semmi sincsen. Tökéletlen valami, a min jó izlésű ember nem igen nevet. Vásári alkalommal azonban ez is megtörténik.

Az előadásban volt jó is, rossz is. Bolond dolog, hogy **Péchy Kálmán** az utca egyik végén monológizál, **Ardai Ida** pedig azt meghallja az utca másik felén és — belevág a monológba. **Péchy** különben ügyes volt a s r u m m o s lovag karikatúr-szerepében. **Krémer Jenőnek** (**Goldstein Számi**) fogalma sincs arról, hogy milyen a lengyel-zsidós jargon és gesztus. Nem kell az embernek tulozni és mégis lehet jellemzetes az alakítása. Ha ezzel a szereppel bevárják **Nyilassyt**, a holt darabot még felgaivánizálja egy-két estére ő, ki a legjobb jargon-komikusunk. Jók voltak **Püspök** **Imre**, **Loesarek** **né**, **Rózsa** **hegyi** **Kálmán** stb

* **Leszkay szinigazgató**. Kormány szubvenziót akart készközölni, hogy társulata az operát kultiválhassa. 5000 forintot ígérel. Annyit mint a menyit — mellesleg mondva — Debreczen városa ad a direktornak. Az aradi színházról, — mely mögötte van mindennek debreczeninek — az ottani lapok eltérően irnak. — A mint a „N-d“ értesül Aradról, a társulat primadonnája, **Réti Laura** a kolozsvári nemzeti színházhoz szerződik. **Leszkay** pedig a gyönyörű hangú **Sugár Aranka** melé egy népszínmű énekesnőt szerződtet. Társulatának névsorát közelebb mutatják be a nagyváradi színház bizottságnak.

* **A m. kir. opera** ez idei első ujdonsága **Maszenet** „Navarrai leány“ című operája volt. Sikert aratott.

* **„A kis alamuszi.“** Ifj. **Bokor József** operetteje kerül holnap színe színházunkban. Az operetteről előadása után emlékszünk meg bővebben, most felemlítjük, hogy — a m i r i t k a s á g — kitűnő librettóval rendelkezik s bővelkedik kedves behizelgő dalamokban. Főszerepei a közönségünk által már is megkedvelt primadonna, **Ruzsinszky Dora**, továbbá **Margó Zsuzsa**, **Galyasi Paula**, **Tiszai Dezső**, **Nyilassy Mátyás** sat. kezeiben vannak. A közönség érdeklődve várja előadását.

* **A heti műsor.** Vettük s a megfelelő rovatban közöljük színházunk jövő heti műsorát, mely e hó 7-től 14-ig terjed. Esze a ciklusba esik egy drámai ujdonság: **Sudermann** nagy hatású színműve az „**Othon**“, (ebben a főszerepet **Cserni Bertha** fogja játszani) továbbá egy új operette, még pedig eredeti: „**A kis alamuszi**“, **Bokor József** ol s harmadik ujdonságnak kapjuk **Thán Gyula** helybeli fiatal hírlapíró s szerkesztőtől a „**Parasztihőség**“ című népszínművet. A „**Cavalleria rusticana**“ csoport a darabja **M. Szigeten** szép sikert aratott. Hétfőn is az ő darabja megy. A műsor tehát annyira új, hogy ezeken kívül csak egyetlen régi darabot látunk: **Jókai Mór** „**Arany ember**“-ét, melyet pénteken, zóna-előadásnak vesznek elő. Többet is érholmi színházi darabnál. Reméljük, hogy a bemutatók jól elő is vannak készítve. Előkészületben a színház-társulatnál: „**Jó barátok**“, „**Claude neje**“, „**Toloncz**“, „**Klári**“ (új operette), „**Benoiton család**“ és „**Tamás bátya kunyhója**“.

Tanügy.

*** Hogy égették fel a pataki kollégiumot?**
A hétfői budapesti lapok azzal a megdöbbentő hírrel lepték meg az országot, hogy a Perényiek, Lorántffyák és Rákócziak híres nagy alkotása, annyi fényes szellem nevelő iskolája, a pataki kollégium leégett. Némelyik lap külön cikkben siratta meg a magyar közművelődésnek e súlyos veszteségét, leírta, miként terjedt a **b ő s z e l e m h á z r ó l h á z r a**, miként borult lángba a diákság hősiesség magatartása dacára is a főiskola tiszteletre méltó épülete, melyből alig tudták kimenteni a felszereléseket. A gyakori tűzvészről megrémült patakiak kénytelenek voltak kacagni ezen a kolosszális októberi kacsán, mikor elvásták a fővárosi lapokat s csodálkozva kérdezték, ugyan ki ültette fel azokat ilyen csunya módon. Pedig hát senki sem sürgönyözött nekik, hogy a kollégium leégett. Mindennek egyetlen egy betű-csere volt az oka, meg a lapok szenzáció-hajhászása, mely egy 5-6 soros, véletlenül hibásan leadott telegramból száz soros hírt igyekezett felfujni. — Egy pataki tanár elbeszélte, mimódon keletkezett ez a hiób hír. — Az illető fővárosi újságok sárospataki „s a j á t k ü l ö n j e” egy rövid táviratban tudatta, hogy a pataki főiskola többfülettel együtt leégett; felszereléseit a diákok megmentették s a tűz tovább terjedését is megakadályozták. A közös távirat sokszorosításánál azután a „főiskola”-ból valahogy „főiskola” lett. Bővebb részletek hiányában pedig az ekként elferdített szűkszavú sürgönyt az újságíró fantáziája könnyen kibővítette. Sőt némely riportert ez a hír annyira hipnotizált, hogy a pataki tűz után még öt nappal is látta lobogni a kollégium pusztító tüzeit.

*** Pofozkodó tanár.** Van a református főgymnáziumban egy szerencsétlen tanár, akit tanártársaival szemben elkövetett gorbombaságai, ugyisint a felnőtt növendékek utcán és iskolában való pofozása és általában tanárhoz nem illő neveletlen magaviselete már messze földön nevezetessé tett. Volt róla szó a sajtóban más-kor is. A durva ember ma is közbeszéd tárgyát képezi a városban, mert egy előkelő családnak jó magaviseletű, kedves modoru fiát, a ki 4-ik osztályu tanuló, minden jelentősebb ok nélkül arczul ütött A mértatlanul bántalmazott fiú és édes atyja megtették a kvalifikálhatlan durvaság megtorlására szükséges lépéseket. A magunk részéről azt hisszük, hogy ideje lenne a katedrai botrány hőst más, izmainak inkább megfelelő pályára utasítani, vagy pedig valami ideggyógyintézetbe küldeni.

*** Iparosok szakrajz-tanfolyama** nyílik meg Debreczenben f. hó 21-én reggel 8 órakor az áll. főreáliskola rajztermében. Főhívom mindazon iparos mestereket és iparos segédeket, kik e szaktanfolyamban részt venni óhajtanak: mielőbb, de legkésőbbben e hó 18-ig jelenkezzenek beiratás végett tek. Fazekas Sándor áll. főreáliskolai igazgató urnál. A tanfolyam 6 óra terjed. Ez idő alatt minden vasárnap d. e. 8-12 óráig szabadkézi, mértani és szakrajzot tanít a két reálisk. rajztanár ur az ipari szakok szerint két csoportba osztott látogatóknak. — Ha kellő számu iparos, illetőleg segéd a mintázásban, könyvvitelben, levelezésben stb. elméleti tárgyakban is óhajt oktatást, a felügyelő bizottság gondoskodhat esti órákban e tárgyak előadásáról is. A teljes szakoktatási anyag 2 tanfolyamon dolgozható fel; a látogatók azonban szabad elhatározásuk szerint egy vagy több tanfolyamon gyarapíthatják rajzbeli és egyéb szakismereteiket. A beiratási díj 2 frt; tandíj, minek fejében a látogatók egész tanfolyam alatt minden szükséges író- és rajz eszközzel elláttatnak, 5 frt. A beiratási díj és a tandíjnak legalább fele része előre fizetendő, a másik tandíjrész újjékor fizethető. — A magas kormány, a nemes város és a kereskedelmi iparkamara részéről évenként mintegy 1000 frt segélyvel támogatott szaktanfolyam iparunknak legbiztosabb fejlesztője lévén fiatal iparos mestereinknek, mint főleg az iparos segédeknek a maguk és hivatásuk érdekében meg kell ragadniok e nagybecsű alkalmat szakműveltségük fokozására;

azért remélem és kérem a rajztanfolyam tömeges fölkarolását, buzgó látogatásait. Debreczen, 1894. okt. 4. E ő t v ő s K. Lajos kir. tanfelügyelő. Ugyane tárgyban a következő felhívást vesszük: A már múlt évben is tervezett „szakrajz tanfolyam” egyszersmind könyviteli, levelezési, terv s költségvetési stb. ismereteket közlő szaktanfolyama e hóban megnyílik az önként jelentkező iparos mesterek és iparos segédek részére. Az iparunk fejlesztésére főltte üdvös új intézet ismertetése és a további teendők céljából holnap vasárnap 11 órára az iparos kör helyiségébe értekezést hívok össze, melyre az érdeklődő t. iparos mester urakat és iparos segédeket ezennel meghívom. Debreczen 1894. október 6. Serli Ede ip. kör elnök.

Városi és megyei ügyek.

— **Nem Sámson, de Hajdu Sámson.**
Sámson, hajdumegyei község képviselőtestülete f. év június havában a megye törvényhatóságához azt a kérelmet intézte, hogy községük neve elé a „Hajdu” jelzés tétessék. A megye törvényhatósági bizottsága a július havi közgyűlésen határozatilag kimondta, hogy Sámson községe ezután „Hajdu Sámson”-nak neveztesse. A közgyűlés e határozatát a magyar királyi belügyminiszter, mint lapunkat értesítik, jóváhagyta.

*** A vörös-kereszt egylet köszönete.** Debreczen város tanácsa háboru esetre kiegészítő kórházul felajánlotta a vörös kereszt egyletnek a régi kórház helyiségeinek egy részét, melyben 24 beteg helyezhető el. Az egylet igazgatósága nevében gróf Csekonicz Endre elnök és Darányi Ignác meleg köszönetét fejezte ki a tanácsnak tanusított nagylelkű áldozatkészségéért.

*** Laktanyai épületek átadása.** A honvédelvossági laktanyánál 60 főnyi legénység és 50 fő elhelyezése végett eszközölt építkezések okt. 1-jére befejeztettek s az új helyiségeket a honvédek már használatba is vették. A hivatalos átadás elrendelését ma kérte a tanácstól a mérnösi hivatal.

*** Kamatra adott városi pénzek.** A nagy kölcsön 500000 frtos részletéből, addig míg a nagy építkezések költségeinek fedezése igénybe nem veszi, a tanács 317000 frtot három helybeli pénzintézetnél helyezett el ideiglenesen, 4½-os kamatozásra. Ez összegből 40000 frt a gépjávitó műhely számára megszerzett területek ára kifizetésére van kijelölve.

A nemzetközi baromfi kiállítás.

Debreczen, okt. 6.

Az országos baromfi-tenyésztő egyesület igazgatója éjjet-napot egybetéve lázasan dolgozik a csizmadia színen, meg a Korona vendéglő udvarán, hogy a holnap reggel megnyíló nemzetközi baromfi kiállítás szépen elrendezve fogadhassa látogató közönségét. Talán, ha akart volna se tudott volna elaludni abban a lármás hang-zavarban, melylyel kokasok kukorékolása, tyukok kodácsolása, libák, ruczák gágogása szakadatlanul betölti az udvart. A Mezey orfeum-társulatának szellős színpadát is sodrony tyukketrecz foglalta el s a hol nemrég még kétes értékű pikáns dalok cseنگtek chansonett énekesnők ajakáról, most a m. kir. állami tenyésztő telepek legjobb véru Plymouth tyukjai versenyeznek gazdasszonyok kegyére.

A kiállítás felülmúl minden eddigi ilyen nemű hazai kiállítást, éppen úgy, mint a debreczeni tanszerkiállítás is páratlanul sikerült a maga nemében. Ha e fényes eredményben, amilyent még a bécsi baromfi kiállítás sem ért el, a „Debreczen” név gyakorol nagy vonzerőt a tenyésztőkre, úgy kétszeresen örvendhetünk a kiállítás fényes sikerének. Már most a megnyitás előtt konstataálhatjuk, hogy ez a debreczeni nemzetközi kiállítás baromfi tenyésztésünk nagy haladásáról tesz bizonyosságot. Nemesek kitünő anyagot, nemes fajokat láthatunk ott, hanem sok tenyésztőt is az ország minden részéből, akik között többen hasznos bajtő baromfiakból gazdag gyűjteménnyel jelentek meg, ami a

tenyésztés nagy kiterjedését igazolja. Csizy Miklós gömör megyei tanító negyven darab Plymouth tyukot állított ki, vetélkedik vele egy másik tanító Székely József; első helyen állanak pedig a kolozsmonostori és a debreceni gazdasági tanintézetek.

Csaknem ugyanannyi későn jelentkező tenyésztőt, hely szűke miatt kénytelen volt visszautasítani a rendezőség: mert a csizmadia szin 800 □ méter fedett helyiségén kívül meg a „Korona” vendéglő kertjét is igénybe vette. Amott csak tyukok és galambok, emitt pedig kacsák, ludak, madarak és segédeszközök vannak kiállítva.

A kiállítást holnap reggel 9 órakor nyitják meg. Domokos Kálmán a gazd. tanintézeti igazgató a debreczeni baromfi-tenyésztő egyesület új elnöke üdvözli a megjelenteket, vázolja a kiállítás célját s fölkéri S i m o n f f y Imre kir. tanácsos védnököt a megnyitásra.

A kiállítás hétfőtől kezdve mindennap d. e. 8 órakor nyílik meg és nyitva marad egy folytában estig. Belépő díj első nap 30 kr., a többi napokon 20 kr.

A kiállításon mineen állat vagy kiállított más tárgy a kiirt áron eladó. Az eladás vagy vétel csakis a kiállítási iroda által történetik. A tulajdonos és a kiállítási iroda által (Korona vendéglő) egyidejűleg eszközölt eladás közül az utóbbi érvényes. A megvásárolt állatok csak a kiállítás bezárása után vihetők el. A szállítás a vevő költségére történik.

A kiállításra vonatkozó minden dolog csakis a kiállítási irodában intézhető el.

Helyi hírek. T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelnek felvilágosításokat át hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. októberhő 6-án reggeli 7 órakor. Hőmérséklet 10 C. fok. Légnyomás 760,9 millim. Szélirány délnyugati Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig 2 millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 19 fok. Legalacsonyabb hőm. 9 fok.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreceni távirat-hivatalnál október 6-án: hűvös eső.

Katonai ellenőrzési szemlék városunkban: **Október 8-án** az 1884, 1885, 1886, 1887, és 1888. évben sorozott tartalékosok és póttartalékosok.

Október 9-én az 1889, 1890, 1891, 1892, és 1893. évben sorozott tartalékosok és póttartalékosok.

Október 10-én az 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893. évben sorozott debreczeni illetőségű más fegyvernemhez és más csapatteshez tartozó egyének és póttartalékosok.

Október 11-én a Debreczenben tartózkodó idegen származásu bármely fegyvernemhez tartozó s abszagos és tartalékos katonák.

Október 25. és 26. napjain pótszemlék; még pedig 25-én a 39. gyalog, 26-án az idegen származásu es idegen ezredbeli katonáknak.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** Megcsappant érdeklődés mellett folyt a tiszántuli ev. ref. egyházkerület közgyűlésének mai negyedik ülése. A világi elnöki széket K i s s Áron püspök mellett S i m o n f f y Imre kir. tanácsos a debreczeni egyház főgondnoka foglalta el. Ülés ezején folytatták az egyetemes gyámintézet tervezetének tegnap félbe szakadt tárgyalását. Többek felszólalása után K i s s Albert hathatós támogatása mellett elfogadták Z s i g m o n d Sándor h. szoboslói lelkész következő indítványát: hogy az egyetemes gyámintézet 1. az összes egyházmegyei és kerületi kezelés alatt álló tőkék jövedelmeinek számításban vételével, 2. egyetemes központi kormányzat, de 3. a vidékenkinti (partialis) kezelés jövedelmezőbb megtartásával; 4. az iddigi felmerült terhek teljes és sértetlen átvállalása s 5. a ma élő s tőkéjét az egyetemes gyámintézet részéről felajánló nemzedék, már biztosított igények teljes kielégítésével alkottassék meg. A h. nánási gymnázium feantartó testületének az iskola kiegészítéséhez

szükséges 13000 frt évi és 15000 frt egyszermindenkorra szóló államsegély iránti kérvényét pártolólágg terjesztik a konvent elé. A kollégium különböző, szám szerint 141 különféle alapítványának 1894/95. évi költségvetését elfogadták. A gyűlést ma délután folytatják.

Isteni tiszteletok. Holnap, vasárnap ősi szokáshoz híven az ev. ref. templomokban hittanhallgatók fognak predikálni. A szentannai róm. kat. templomban holnap reggel Kováts Márk segédlelkész tart misét, melyet 9 órakor Pálffy Béla segédlelkész szent miséje követ. A mise után szent beszédet tart Kováts Márk s.-lelkész. Délelőtt 1/2 11-kor Molnár Kálmán s.-lelkész mond szent misét. Az ágost. hitv. ev. templomban Móhr Béla segédlelkész predikál.

Október 6. Az aradi 13 vértanu szomorú halálának évfordulóját kegyeletesen ülték meg ma a szentannai róm. kath. templomban. Az oltár előtt a 13 gyertyás emblemikus ravalat volt felállítva, a vértanuk arcképeivel s énekelt a városi dalárda is. — A gyászmisét Tárnok János Péter thezianumi igazgató vezegte, a városi tiszttársulatból Körner Adolf v. tanácsnok jelent meg. Ott voltak — Sebes György lelkész által vezetve — a 48/49 iki honvédegyelet tagjai s a 13 egyenruhás régi honvéddel. Az állami főreáliskola ha hivatalosan nem is, legalább az ifjúsági önképző-körben rótt a kegyelet adóját az aradi vértanuk iránt. A ma délután tartott önképzőköri gyűlésen Kardos Albert vezető főnök emlékezett meg néhány szóval október 6.-ának jelentőségéről, majd Komlóssy Imre VII. o. tanuló tartott hosszú felolvasást a szabadságharc végső napjairól és a tizenhárom aradi vértanu dicső alakjairól.

Eljegyzések. Reismann Mór helybeli kereskedő kedves leányát, Reginát eljegyezte Grosz Sámuel szatmári m. k. államvasuti teherárus pénztárnok. — Kis József igyekvő városi hivatalnok eljegyezte a bájos és kedves Károlyi Erzsike kisasszonyt.

Öngyilkos aggastyán. B-Ujvárosról írja levelezőnk, hogy Hüse Mihály odavaló, 72 éves polgár tegnap életuntságból véget vetett életének. Levelezőnk értesítése szerint, az öreg már három év óta külön élt feleségétől, kinek karját régebben, egy civakodás alkalmával eltörte és ezért hat havi börtön büntetést ült le. — Tóth József 698. számú házában egyedül lakott, — a tulajdonos lakásával egy konyhára nyíló szobában. — Az öngyilkosságot úgy tudták meg, hogy Tóthék 14 éves fia István reggel benyitott az öreg Hüse szobájába és a midőn meglátta hogy lakójuk a szegen függ megmeredten visszarahant szüleiből és az ijedségtől csak annyit tudott szólni: „felakasztotta...“ A lakásadók rögtön jelentést tettek a község előljáróságánál, mely értesítette az esetről a járás szolgabíróságát. — A rögtön megindított vizsgálat alkalmával a lakások adók azt vallották, hogy az öreg köhögését még éjjel 1—2 óra között is hallották és amidőn fiuk futott hozzájuk a hirrel, hogy Hüse felakasztotta magát, mentek be a szobába, hol Hüset a gerendára felakasztva találták. A községi orvos: dr. Rósa Lajos, mikor a helyszínre érkezett már csak a beállott halált konstataálta és azt, hogy az öreg Hüse halálát öngyilkosság okozta, — mit a hozzá közelálló rokonok és a lakásadók vallomása szerint is, életuntságból követhetett el. A járás főszolgabírósága mégis szükségesnek találta, hogy a vizsgálatot folytatta, mert ott különösen feltűnt, hogy B. Ujvároson oly gyakoriak az öngyilkossági esetek, ez az idén már tizenkettedik.

A halál komédiája. Megunta az élet komédiáját s eljátszott egy jelenetet a halál komédiájából. Hanem az „utolsó felvo-

nás,“ a halál nem állott be, s élet tusája tovább tart, s a „függöny még sem gördült le.“ Utasi Ernő (művészi nevén Erneszt) tegnap délután megmérgezte magát, így szól a szükségzavarendőri jelentés. Utasi Ernő egyik vásári panorámában, volt „vásári kikiáltó“, a mi ugyan nagyon szép foglalkozás, de Utasi Erneszt úgy szászlik mégis megunta. A 38 éves „komédiás“ tegnap délután 2 óra tájban a nagy új utcáit „Cserépes“ kocsmában rosszul lett, úgy hogy be kellett szállítani a kózkórházba. — Dr. Moskovitz orvos nyújtotta az első segélyt a szerencsétlen embernek, ki utközben, míg kocsin a kózkórházba szállították, elmondta, hogy morfiummal mérgezte meg magát, azért vett erőt rajta a gyöngeség s hogy azért akart meg válni a világtól, mert 35 éve van „azon a göröngyös pályán“, a kereskedői utazó pályán s még sem tudott önállóvá lenni. Volt már minden: utazó vásári kikiáltó, impresszárió, de sehol sem volt szerencséje. Előadta azt is, hogy 2 levelet hagyott hátra. — Egyiket Hegedűs Zsigmond helybeli fűszerkereskedőnek írta, a melyben azt kéri, hogy az itt, városunkban járó-kelő utazók, tekintettel arra, hogy „kollégájuk“ volt, adakozzanak arra a célra, hogy őt tisztességesen eltemessék. Egy levelet pedig Boczkó Sámuel főkapitányknak címzett ezzel a tartalommal: „Bocsánatot kérek a főkapitány urtól, hogy alkalmatlanságot szereztem önnek.“ A kózkórházba szállított öngyilkos jelölt, mint érte-ülünk, már teljesen jobban van s pár nap múlva mint egészen felgyógyult szabadon eresztik.

Mint értesülünk, a magas minisztérium jóváhagyásával a munkási várfegyházba, a helybeli Neidlinger G. cég varrógépet szállított, mely körülmény csak a gépek kitűnőségét bizonyítja.

Schwartz Dániel tajtékpipa metsző lapunk mai számában foglalt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmébe.

Varga Lajos előnyösen ismert fűszerkereskedőnek mai számunkban közzétett hirdetésére e helyütt is felhívjuk olvasóink szives figyelmét. E szorgalmas, pontos és tevékeny kereskedő üzletét 20 év óta közmegegyezéssel és becsüléssel tartja fenn. Méltán kiérdemli a közönségnek folyton fokozódó támogatását.

60.000 frt. a főnyeremény a lembergi kiállítási sorsjegyeknél, mely 1% levonót után készpénzben fizettetik ki. Figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy a húzás már október 16.-án.

Törvényszéki esarnok.

Uj királyi táblaíró. Ó Felsője az igazságügyminiszter elterjesztése folytán Horváth Bálint nyiregyházi kir. törvényszéki bírt a debreczeni kir. ítélő táblához bíróvá kinevezte. Az erre vonatkozó legfelsőbb kéziratot a hivatalos lap mai száma teszi közzé. — A debreczeni kir. tábla új bírója több éven át volt a h. b. ös z ö r m é n y i járásbírósg vezetője.

Atheizmus. Az igazságügyminiszter Radu Aurél, depr. kir. törvényszéki aljegyzőt a vingai aljárásbírósgához albiróvá nevezte ki.

Táviratok.

(A „Debreczeni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Budapest, okt. 6.

A czár haldoklik.

— Érk. d. e. 10 ór kor. —

A berlini lapok pétervári táviratai szerint a czárt uja bb szélütés érte. annyira, hogy a felgyógyulás lehetősége teljesen kivan z á r v a. Az orvosok mesterségesen hosszabbítják életét. A „Standard“ szerint a czárnak veserákja van, élete pusztá tengődés; folyton hány, elfu-

lad. A vesék összezsugorodván, a vér fejébe száll, ekkor eszméletlenül összerogy; egy óra múlva magához tér és fájdalmiban örvöng.

Erzsébet királyné följánlotta a czári családnak corfui kastélyát, de az ajánlatot a czár családja nem fogadta el; más hírek szerint mégis elviszik Corfuba.

A magyar delegáció.

— Érk. d. e. 10 órakor. —

A magyar delegáció tegnap délután befejezte valamennyi közös tárgya költségvetését és ma tartja utolsó üését.

Az új mezőrendőri törvény.

— Érk. d. e. 10 órakor. —

Az új mezőrendőri törvény október 15-én életbe lép.

Közgazdaság.

* Tíz forint egy ötszáz forintos paripa.

A debreczeni lótenyésztési bizottság tevékeny ifju elnöke, Steinfeld Mihály nagybirtokos egyre azon töri a fejét, micsoda okkal-móddal lendíthetnék a debreczeni — valljuk be — hátra maradt lótenyésztés ügyén. És neki támadnak új meg új eszméi. Olykor mélyen belenyúl a bugyellárisába is, csak hogy sikeresítsa közhasznú törekvéseit. Nagy alapítványt tesz és csillogó arany díjakkal csábítja kisebb gazda társait, jobb fajtájú lovak tenyésztésére. Saját rizikójára kibérel a híres „Csábitó“ nevű mént s ha valami hasznót is hoz ez a mént, a jövedelmet a gazdasági egyesület közczélljaira ajánlja fel. Nem régen másik ilyen egészséges ötlete támadt: a nemes vértü apalóhoz nemes vértü anyalovat kell szerezni részvényalírások útján s azután legyen azé a ló, aki sorsjátékon megnyeri. A gazdasági egyesület közelebbi választmányi ülésén indítványozta is egy kitűnő fajta anyakanca megszerzésének ezt a lépőnyebb módját, melyet a választmány menten el is fogadott. A felhívás aláírásra már holnap ki lesz bocsátva. Egy példányt a kaszinó asztalán helyeznek el. Bizonyára hamar alá lesz írva a szükséges ötven részvény-jegy. Mert melyik lökedelő gazda ne próbálna meg olyan szerencsét, mely tíz o. é. forintért ötszáz forintos lóval kecsegteti. Ime az aláírási felhívás:

A debreczeni gazdasági egyesület választmányának f. 1894. évi szept. hó 23.-án tartott ülésében a lótenyésztési bizottság elnöke Steinfeld Mihály által tett azon indítvány, hogy az állami ménesekből kielejtezett kancza lovak közül egy darab a debreczeni lótenyésztés emelése céljából megvéteessék olyképp, hogy a vételár — 500—600 frt — részvény aláírás útján sorsoltassék ki oly kikötéssel, hogy a nyerő a lovat Debreczenből el nem adhatja, hanem itt lesz kötelez tenyésztési czélokra használni, a gazdasági egyesület választmánya által egyhangulag elfogadtatván, a felhívás kibocsátásával az elnökséget bizta meg; minélfogva alulírottak tisztelettel felkérjük a lótenyésztő közönséget, hogy ezen aláírási felhívást aláírni, s miután egy-egy részvény jegy — 50 aláírótt véve — 10 frtban állapítható meg, az aláírt részvényjegy számának megfelelő összeget a gazdasági egyesület pénztárnokánál egyidejűleg befizetni szíveskedjék.

A vásárlandó fedezett kanczaló kiválasztását és megvétélét a lótenyésztési bizottsági elnök fogja eszközölni.

Debreczen 1894.

Steinfeld Mihály,

Váczi János,

lótenyésztési bizottsági elnök, gazd. egyesületi elnök

Vásár.

Holnap lesz a Dienes napi vásár vasárnapja. Az egész debreczeni élet oda koncentráldók ekkor a Széchenyi utcára, a sátrakkal egész sora várja a vásárló közönséget.

Nem olyan híresek ugyan a debreczeni vásárok, mint annak előtte voltak, de azért a

fogpiszkálótól kezdve találhatunk ott a téli kabátig mindent.

A vásári kikiáltó berekedt hangja nagy közönséget vonz a sátrak elé. A „csak 7 és 13 kr“-os bazár kínálja mindenféle tarkaságait. A legtöbb közönség ezek előtt a sátrak előtt tódul össze, a hol a vásárlók nem igen veszik figyelembe azt a régi magyar közmondást, hogy „olcsó husnak hig a leve“.

A mézes-kalács sátoroknak is sok látogatója akad. A mézesmogyoró sok gyermeket csal ki a tolongó tömegből, a kik azután az édes-ségért szívesen cserélik be megtakarított krai-czerjaikat. Hát még a tükörrel ellátott verses mézes szívek milyen nagy kelendőségnek örvendenek; hogyné, mikor az ilyen mézes szív egy egész kész szerelmi vallomás a Zsuzsi, meg a Julcsa ellágyult szívvel betűzi le a cifra portékáról, hogy:

„Ha úgy szeretsz mint én téged,
Ezt a szívet nyujtom néked“

Az utca végén a verkli sipító hangjai gyűjtik maguk köré a vásár-látogatók tarka csoportját. A „székely asszony“ meg a közel mult főbb eredményeit feltűnő panorámáknak bőven akad közönségük. Kossuth apánk temetését látva egy csoport „hazafi“ ajkán tus ének kél.

„Esküvő karikára
Kossuth apánk sírhalmára“

Ez a nóta különben nagyon aktuális mert az égről nem mindég mo-ojog le a nap komor sötét vihar felhők gomolyognak az égboltozaton s egyik pillanatban bár sűt a nap, már a másik pillanatban hull a zápor, és

„Soha sincsen jó idő
Mindig esik az eső“

Ez a banális orfeumi koupló juttatja eszünkbe, hogy mégis van a vásárnak is romantikája. Ott összpontosul pedig a laczi konyha sátrai alatt, hol kövér, megtermett debreczeni kofa-nőikék sodorják a „tonatost“ melyet sehol sem tudnak olyan izletesen előállítani mint itt-ott sütik „ropogós-piros-ra“ a „laczi-pecsenyét“, melyre nagyon jól csuszik a „sestakerti vinkó“, a hómokkerti karcos“

Valahonnan elő kászálódik a harmad-fél tagból álló cigánybanda is s szívesen elnyikorgatja egy pár hatosért, hogy:

„Debreczeni nagyvárosban
Disznót árult a vén Árou
El is adta, de jó áron“

Hanem azután nem igen van fény, árny nélkül, a vásár napjaira messze földéről bejönnek a vásári zsebtolvajok, nemzetközi zsebmetszők s valószínű, hogy mindég ők csinálják a legjobb vásárt.

De vigasztal bennünket az a tudat, hogy a rendőrség éber szeme mindenütt őrzi a közbiztonságot (!) s akár van vásár, akár nincs.

„Rendnek musz j lenni“

Sz. Z.

Számrejtvény.

— Közli: **Otth György.** —

17. 8. 26. 7. 8. 29. Ismered e férfi nevet.
13. 4. 22. 14. Férge állat, no, mi lehet?
27. 30. 12. Padlót, cipőt kenik vele.
18. 19. 4. 5. 14. Párisban van legfőbb
(helye).
24. 2. 3. 23. 16. 12. Különleges, sós eledel.
20. 21. 15. 31. Hylakásban nem élhetszel.
11. 6. 28.)
31. 30. 14. 28. 10. 11. 29.) Ismered e két nőnevet.
25. 9. Jó annak ki ilyen lehet.
1. 8. 21. Láthatod ezt mindenféle.
1. 31. Most van annak az ideje.
S folsohajttuk Berzee-
(nyivel).
Bus lélekkel, fájó szívvel.

(Megfejtők neveit jövő szombati számunkban közöljük s köztük érdekes olvasmányt sorsolunk ki.)

Multi szombati számunkban közölt számrejtvényünk megfejtése: „**Kossuth.**“

Helyesen beküldötték: **Wannert Albiné (nyertes), Elek Z., Kápolnainész. Tóth Emma Feketéné, Fehér Ottilia Bányai Dezső, Bredt János (Tübin, ga), Debreczeni István, Kosszorús Lajos, ügyvéd és földbirtokos,**

Czizmadia Anna kisasszony (Körös Ladány), **Körös Adorján, Gyürky Ottilia, Sinay Imre, és ifj. Jankovics Sándor, Csizsár Ödön (nyertes), ifj. Pongor István gymn. tan., Korosmáros Kálmán Lukács Ilona, Csengeri József, Dobray Jolán, Kovács Feri, Moskovics Jozefin, Szatmári Zoltán (gymn. tan.) Nánási Lajos, Szabó József, Burai Katalin, Tóth Helén, Kéry Anna, Beck Lina (Erdőbénye), Tóth Imre (B. Ujfalu), Holli Lóra, Bészler Ilka, Nigger, ifj. Balla István, Rosenfeld Emilia, Bodó Róza és Boriska Kentzler Gyula, Tárkányi Béla (Nagyvárad), Frank Mariska és Ernő Köblös Sámuel, Weisz Henrik, Jakobovits testvérek, Taffler Artur, Viferenczné, báró Dittfurtné (Pozsony), Hanke Adamné (Buzinka), Vecsey Márton, Pongor Istvánné szül. Szabó Terézia, Kemecey Fereczné (oláh u. 167. szám) nagy Emma, Szathmáry Szeréna és Arpád Janicsk Emma, Obornyil Mariska Gáborjani Szabó Kálmán, ifj. Ács Nagy Ferenc Kalicza Fiti, Tóth Sándor aranyműves.**

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 5. szám. Páratlan bérlet.

Ma szombaton, 1894 évi október 6-án páratlan bérletben:

A szigetvári vértanúk.

Történeti dráma 5 felvonásban. Irta: Jókai Mór.

Holnap vasárnap, október hó 7-én:

páros bérletszűnetben, itt először:

A kis alamuszi.

Eredeti operette 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét szerzette ifj. Bokor József.

Személyek:

De Chateaux Renard, vicomt	Ruzsinszky
St. Rémy, mári	Kozma István
Della Tremoille lovag	Ferenzi
Mervillant Roland báró	Bende Ödön
Mach Donald, amerikai ültetvényes	Püspöki
Sarah, neje	Margó Zelma
Mary, ennek huga	Galyasi Paula
Tom, Mac Donald unokaöccse	Rózsahegyvi K.
A prefet	Váradi Albert
Rettenetes, rendőrkáplár	Krémer Jenő
Juliette, szobaleány	Kiss Irén
Pinczér	Zajonghi E.
Nanette	Takács Jolán
Anette	Jenői Vilma
Lizette	Kovács Fáni
Charlotte	Bendené
Francois	Nádasy József
Henri	Szabó Sándor
Armande	Vauk I.
Robert	Némethi József
Pinczerek, fürdővendégek, rendőrök, Történik: Nizzában	
deltől másnap délig. Idő: a 18. század vége.	

SZÍNHÁZI MŰSOR.

Hétfő, október 8.: „A hortobágyi virtus; népszínmű, írta Gyöngyi Izsó. (Páros bérletben, itt másodsor; rendező: Bács Károly.)

Kedd, október 9.: „Otthon“, dráma, írta Sudermann. (Páros bérletben, itt először; rendező: Péchy Kálmán.)

Szerda, október 10.: „Otthon“, dráma, írta Sudermann. (Páros bérletben, itt másodsor; rendező: Péchy Kálmán.)
Csütörtök, október 11.: „Kis alamuszi“, operette, zenéjét írta ifj. Bokor József. (Páratlan bérletben, itt másodsor; rendező: Tiszai Dezső.)

Pénteken, október 12.: „Az aranyember“, dráma, írta Jókai Mór. Bérlet“ szűnetben, leszállított helyárrakkal; rendező: Péchy Kálmán.)

Szombaton, október 13.: „Kis alamuszi“, operett, zenéjét írta Bokor József. (Páros bérletben, itt harmadszor; rendező Tiszai Dezső.)

Vasárnap, október 14.: „Paraszt hűség“, népszerű, írta Than Gyula. (Páratlan bérletben, itt először; rendező Bács Károly.)

Szerkesztői posta.

Krudy Gyula. (Nyiregyháza.) Levelét ma vettük, válasz meg: képet várjuk. Arról a tárgyról elég irtunk. Próbáljanak egy seznázációs drámává feldolgozni és a „47. törvényezikk“ „Fereol“ és a többi! Ezt is megbeszélnek, ha ide fáradsz egyszer.

K. M. Kaptuk a regényt és az „Amerika humor“-t. Köszönet érte!

„**Türdős.**“ Ez sem éri a már közölt értéket. —

Micsoda ez is:

Oh! midőn-e nefelejt
Órömbimbót szült,
Baldogságom önézete
A szívemre ill...

Klöckner Gyula zeneműkereskedő. (Budapest.) A beküldés után fogunk szakszerű véleményt mondani.

Kiváncsi. Erre már ne laptól, de valamely tiszteletra méltó öreg asszonyságtól tessék véleményt kérni.
L. J. („Földváriak estélyén.“) Hozzuk.

Kiadó és laptulajdonos:

„**Osokonai**“ nyomda és kiadó r-t.

Felölös szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Vese, húgyhólyag, húgydara és kőszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

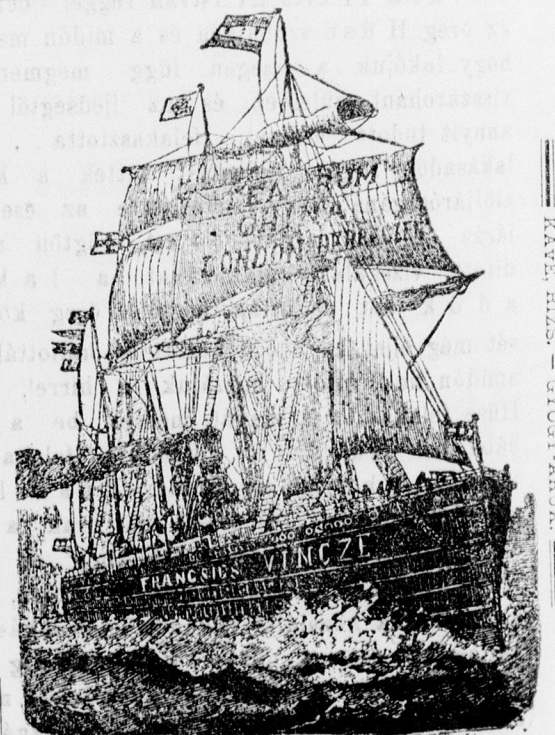
Kapható ásványvízkezelésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás legrátgatósa Eperjesen.

INGYEN FOGHUZÁS VASÁRNAP DELELŐTT.

Dr. Siechermann Adolf FOGORVOS
rendel 9-12, 3-6-ig

Nagy-uj-utca 1708., Sesztina-ház.

Legkitünőbb Thea-Rum.

LEGFONOMBAN HILÁTSZEREK ÉS PÉPÉRE CSIKER

KAR. HIZ. - GYÖGY. ÁRUK

Csakis

legolcsóbban a Drogeriában kapható.

FRANCIS VINCZE

üzletében

Keresk. Akadémiában.

VIGYÁZZ!

Határozottan

ORIGINAL-SELTERS

kérendő,

analizálva dr. Ludwig Ernő udvari tanácsos által

—•••• BÉCSBEN, ••••—

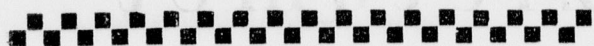
vigyázni kell, hogy a vignettán, ómokon és dugón „ORIGINAL“ felírás legyen

KAPHATÓ:

Mindenygyógytárban és savanyuvíz kereskedésben

Fővaktár:

Geréby Fülöpnél Debreczenben.

Hölgy közönség figyelmébe!

2 óra alatt bárki megtanulhatja a női ruha szabásokat alaposan mindenféle divat után. Száz meg száz helybeli, ugyanint vidéki tisztelt hölgyek, kik már tölem a ruhaszabást megtanulták, legnagyobb dícséretet és elismerésüket fejezték ki szabásomért, mert valóban a legjobb és legegyszerűbb a világon.

Többek felkérése folytán meghoszszabbítom a tanfolyamot e hó 31-éig. Teszem azt azon oknál fogva, mert az első ízben hirdetett időtartam alatt minden látogatómat kitanítani képes nem voltam. Tehát mert az eddigi időtartam alatt a tanfolyamnak igen jó sikere volt, közhírré teszem, hogy máttól fogva csak **2 forint tanítási díjat fogadok el** azon okból, hogy bárki is részesedjék ez előnyös és nélkülözhetetlen háziipar elsajátításában. Megjegyzem még, hogy a tanítási díjat csak akkor fogadom el, ha a tanítvány maga meg van győződve arról, hogy szabásomat tökéletesen elsajátította.

A tanítási terem Nagyhatvan utca 1097. sz

Mély tisztelettel

Koch J.

műszabász.

A mosás napja megszűnt félelmes nap lenni!

A szabadékozott Szerecsen-szappan használata folytán 100 darab fehérneműt fél nap alatt kifogástalanul szép tisztára moshatunk.

A szabadékozott Szerecsen-szappan használata folytán a fehérnemű kétszer annyi ideig jó karban marad, mint bármely más szappan alkalmazásánál.

A szabadékozott Szerecsen-szappan alkalmazásánál a fehérneműt csak egyszer kell mosni, nem pedig háromszor, mint a más fajta szappanokkal.

A szabadékozott Szerecsen-szappan alkalmazásánál nem kell többé hűfűk segítségével mosni vagy pedig az annyira ártalmas fehérítő port alkalmazni.

A szabadékozott Szerecsen-szappan alkalmazásánál megtakarítunk időt fűtő anyaggal és munkacserét. **Közöske-dünk a szappantökélte-tes ártalmatlanságáért**

Kapható minden nagyobb fűszer és anyagkereskedésben (konsum-üzletben.)

Fővaktár: BÉCS, I., RENNIGASSE 6.

Kitünő téli almák,

Parmen, Banett, szürke kormos, Török-Balint s több jó fajokból eladók kilónként 12 krért; másodrendűekből 10 krért; 25 kilós kosarakba papírba göngyölve megrendelhetők **Szinyérváralján**

Gerber Ödönnél.

Megrendeléseket Debreczenben elfogad.

Lám Sándor

üveg és porcellán kereskedése Hatvan- és Piacz-utca sarkán, hol a minták is megtekinthetők.

• KWIZDA-féle köszvényfolyadék •

Évek óta **kipróbált**, fájdalomcsillapító háziszser **köszvény csusz és idegbajok ellen.**

Kapható minden gyógyszerárban.

Tessék a védjegyre ügyelni s a vételeinél határozottan kifejezni:

Főletét:

kerül. gyógyszerár Korneuburgban.

1/2 palaack 1. frt o. 1/2 palaack 60 kr.

• KWIZDA-féle köszvényfolyadék •

Hirdetés.

Van szerencsém üzletfeleimet s a nagy érdemű közönséget értesíteni, hogy a **főpiaczon a m. kir. főposta épület szomszédságában** már **20 év óta** fennálló

fűszer üzletemet

a mai kor kívánalmainak megfelelően teljesen átalakítottam és kiváló minőségű árukkal szereltem fel. A midőn irányomban tanúsított szives pártfogásért e helyen is köszönetet mondok, egyuttal üzletemet a n. é. közönségnek szives pártoló figyelmébe továbbra is ajánlom.

Debreczen, 1894. október hó.

Varga Lajos

fűszerkereskedő.

KARDOS LÁSZLÓ

KOSSUTH-utczai

nagy szőnyeg raktárában

ajánlatnak

legjobb szőnyegek padlóra,

butor behuzásra,

← méter számra és darabonként →

Minőségre csakis első rendű, mintázatra a legújabb kül- és belföldi áru szolgáltatik.

Első és legrégebbi Stearin-gyertya Osztrák-Magyarországon. Csak rózsza csomagolásban valódi.

Valódi **MILLY** gyertya

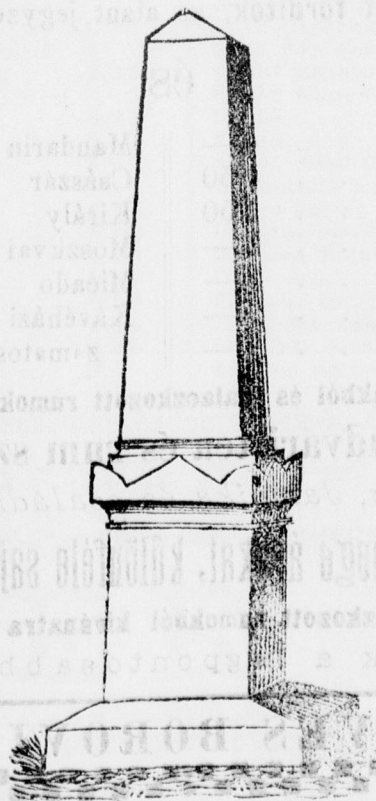
Sarg F. A. fia és Tsa

Iroda: Bécs,

IV. Schwindgasse 7.

Ez évi szeptember 16-ától leszállított ár.

cs. és kir. udvari szállítók.

A kegyeletes érdeklődő közönségnek ajánlom, a **Boros Sándor** féle sirkőraktár helyiségben (Kisvárad-utca) ujjonnan berendezett

← **siremlékeimet** →

a legjutányosabb árban, mindenféle s legjobb kövekből, u. m.

Ös granit, fekete syenit,

sötétszürke granit,

fekete és fehér márvány, piramisok.

Emlékek és sirkeresztek.

Megemlítem, hogy a legszebb sirketek vésését, díszítés és a betűk aranyozását, már eddig is nálam volt **Balogh Sándor** üzletvezetőm készíti, ki már előbb 14 évig a **Boros Sándor** féle sirkőraktárban dícsérettel működött.

Tisztelettel

FODOR JÓZSEF

sirkőraktár tulajdonos.

== Árjegyzék és sirkő ábrákkal ingyen szolgálok. ==

Uj iparág Debreczenben.

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben az „Arany Bika” szálloda épületében a mai kor igényeit minden tekintetben kielégítő

tajtékpipa metsző üzletet

nyitottam, hol csakis saját készítményű PIPÁKAT árusítok el, valamint minden e szakmába vágó javításokat;

pipa-viaszkolást és tisztítást jutányosan elvállalok.

Kiváló tisztelettel

Schwartz Dániel,

tajtékpipa metsző.

Ugyanott egy jó házból való fiu tanuló nak felvétetik.

Budapest és Bécs

legelőkelőbb női divattermeit és női kalapüzleteit meglátogatván, magammal hoztam az

őszi és téli kalapok, kapossok, fejdíszek, sapkák

legujabb modelljeit,

valamint

női ruha varráshoz szükséges legizlésebb divat-mintákat.

Mindezen újdonságokra bátorodom úgy régiebb megrendelőim, mint általában a t. nagyközönség becses figyelmét fölhívni, egyszersmind tisztelettel kérem, hogy mind **Kossuth-utczai** (Simonffy-ház)

kalapüzletemet

mind **Batthyány-utczai** (Ormós-ház)

varróműhelyemet

mentől nagyobb számú megrendeléssel kitüntetni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Kardos Laura.

LEGUJABB ARATÁSÚ TEA-NEMEK.

RAICS GYULA

fűszer-, csemege-, tea- és rum különlegességek raktára
a „Fekete Elefánt”-hoz

DEBRECZEN, Nagy-Hatvan-utca és Kis-Mester-utca sarkán.

Ajánlok az őszi évadra a legujabb aratású

chinai Tea nemeket és vegyületeket,

melyek kezelésére különös nagy gondot fordítok, az alant jegyzett árak mellett.

EREDETI TEA

és

TEA VEGYITÉKEK

Congo zamatos	1 Kilo	4.—	Mandarin vegyiték	1 Kilo	6.—
Souchong zamatos	1 "	4.50	Császár	1 "	8.—
Ninchof igen zamatos	1 "	5.50	Király	1 "	9.—
Kintuck " "	1 "	5.—	Moszkvai	1 "	10.—
Mandarin fekete " "	1 "	8.—	Micado	1 "	12.—
Pecco-virág virág-dus	1 "	9.—	Kávéházi Teavegyiték, fekete, igen		
Narancsvirág " "	1 "	9.—	zamos 1 Kilo		6.—

Ösomagolt teákból és palackozott rumokból nagy raktár

Dietrich és Fia cs. és kir. udvari tea és rum szállítók budapesti raktárukból,

továbbá ananász, Jamaika és családi Punsch esenczet,

valódi palackozott BORECZETET, csemege árakat, különféle sajtokat és a legtisztábban kezelt fűszereim.

Ösomagolt teákból és palackozott rumokból kívánatra külön árjegyzékkel szolgálók.

Postai megbízások a legpontosabban eszközöltetnek.

20 ÉVES BOROVIČSKA.

DIETRICH-FÉLE BRAZILLAI RUM.

ANANÁSZ ÉS CSALÁDI PUNSCH ESENC.

Jól érettségizett
fiatal ember,
kinek e téren 6 évi gyakorlata van, szerény fizetésért, esetleg ebéd és vacsoráért tanulókhoz correpetitorul ajánlkozik.

Czim a kiadóhivatalban.

A vásártéren

Széchenyi-utca végén
a volt városi kórházzal szemben
egy telek, raktárnak, vagy más célra

kiadó.

Értekezhetni alólírott ügyvédnél, vagy
Nagyvárad-utca 2204 sz. alatt az
udvarban hátul.

Dr. Irinyi István

ügyvéd.

Miklós-utca 2080. sz.

Alkalmi ajánlat

Van szerencsém a nagyrabecsült virágkedvelő közönségnek becses tudomására hozni, hogy a kertészeti telepemet az István gózzalmi kertből saját telepemre, mely a Margit fürdő átellenében van, áttettem és ezen alkalomból, miután tulhalmozva vagyok

szép szobai növényvel

igen **olcsó árban** bocsájtom eladásra, mire b. figyelmét felbivom, ezeket a nagyvásár alkalmával a városház-téren nagymennyiségben bemutatni fogom.

Azonkívül ajánlok friss hollandi jáczint hagymákat 100 drb 8 frt.

Tulipánt és Ranunkulus hagymákat olcsón, továbbá legnagyobb faj földi eper palántot mostani ültetésre, 100 drb 3 frt.

Lakodalmi csokrok, koszorúk, mell- és fejdíszek

legfinomabb ízléssel elkészítve, **JUTÁNYOS ÁRBAN** s ezeket bárhova is küldöm gondosan elcsomagolva.

Együttal felkérem a nagyérdemű közönséget kertészeti telepemet személyesen meglátogatni, a hol teljes készséggel mindent meg fogok mutatni.

Gyakori látogatásáért esedezve, vagyok mély tisztelettel

Paczelt János.

Divatkelmek osztálya.

1894-95.

ŐSZI és TÉLI IDÉNY

LESSNER D.
ÁRUHÁZÁBAN
az összes vilámságok a bekövetkező őszi- és téli idényre nagyszorúan és választékban megérkeztek és a melyen tisztelt n. é. közönségnek szíves megtekintésére a (verseny nélkül) legelőször is szíves megérkeztek kiadványok kiadványok kiadványok

Haute Nouveauté Cheviot, tiszta gyapju, 120 cm. szél., méterje	1.55 frt.	Nouveauté Kammgarn, tiszta gyapju, 100 cm. szél., méterje	1.30 frt.
Haute Nouveauté Cheviot, tiszta gyapju, 120 cm. szél., méterje	1.75 "	Specialité exclusive, " " " "	2.90 "
Haute Nouveauté Cheviot, tiszta gyapju, 120 cm. szél., méterje	1.95 "	Coloré anglais, " " " "	2.75 "
Cheviot Carreaux, tiszta gyapju, 120 cm. szél., méterje	1.95 "	Petit carreaux anglais, " " " "	2.10 "
Angol Cheviot mélté, tiszta gyapju, 120 cm. szél., méterje	2.00 "	Drap des dames exclusive, " " " "	1.25 "
Crép e-Cheviot, " " " "	1.90 "	Angol flanell, " " " "	1.70 "
Hölgy kelme, (Damentuch), " " " "	1.45 "	Foulé Nouveauté, " " " "	1.35 "
Drap brodé, " " " "	1.15 "	Foulé, " " " "	0.82 "
Drap uni, " " " "	1.10 "	Kazan, sima, " " " "	0.70 "
Carré en noppe, " " " "	1.70 "	Angol divat-Cheviot, " " " "	1.15 "
Haute Nouveauté Cheviot, " " " "	2.40 "	Diagonalis kelme, " " " "	1.00 "
Haute Nouveauté Cheviot, " " " "	3.10 "	Hölgy kelme (Damentuch), " " " "	0.82 "
Kammgarn-Nouveauté, " " " "	1.85 "	Cheviot mélté, " " " "	0.80 "
Kammgarn Haute Nouveauté, " " " "	2.90 "	Cheviot Guipure, " " " "	0.60 "
Kammgarn deasiné, " " " "	3.00 "	Demi drap, " " " "	0.38 "
		Cheviot Nouveauté, 85 cm. szél., méterje	48 kr., stb. stb.
		Prima bársonyok ruháknak, Haute Nouveauté	60 cm. sz., méterje 2.30 "
		Dessinált díszítő bársonyok	54 cm. szél., méterje 1.30 "
		Selyem peluche, nagy választékban	45 cm. szél., méterje 1.20, 1.50 stb.

Rendkívül nagy készletek legújabb remekül desszinált bachetekben és flanell-cottonokban számtalan színárnyalatban.

Selyemárukban nagy választék.

Videkre minták és kepes divatlapok ingyen és bérmentve.

LESSNER D. áruháza,

BÉCS, VI., Mariahilferstrasse 83.

souterrain, földszint, félemelet és I. emelet.

Van szerencsém becses figyelmébe ajánlani az igen tisztelt hölgyközönségnek az őszi és téli idényre dusan felszerelt

női kalap raktáramat

minden divatos alakban és színben feltűnő olcsó árakban.

Egyszersmind ajánlom

Hollandi Jácint hagymáimat,

és élő kézi-, egymint fej-, mell

csokraimat s koszoruimat,

a legizlésebben kiállítva, a legmérsékeltőbb árszámítás mellett.

Gyászkalapok 5 óra alatt elkészítetnek.

Tisztelettel

Nagy Amália,

Kádas-utca saját-ház,
1840. sz.

Eladó

gazdasági eszközök.

Részben egészen új, részben jó karban levő egyes, kettős, hármas ekék és altalaj ekék; porhányítók, lókapák, továbbá egy harang járgány, szecska- és répavágó készülék, egy szeges rendszerű kis cséplőgép és egyéb gazdasági eszközök

jutányos áron eladók.

Megtekinthetők Kossuth-(Czepléd) utcán 2596. sz. a.

Stern József és testvére

gőzerőre berendezett
kefeáru-gyárának

DEBRECZENBEN

Piacz 1584.

Bika szálloda mellett.
Csanak-ház.

rövid, szövött és norinbergi áru
nagykereskedésének

Detail osztálya (kicsinybeni eladása) gyári árakon

Kefeárak

háztartási ipari és gazdálkodási czélokra.

Ecsetek, meszelők, seprők.

Ruha, haj, fog és körömkefék,

fésűk, szappanok, illatszerek,

bel- és külföldi toilet czikkek
dus raktára.

Női, férfi és gyermek
szövött, kötött harisnyák,

KEZTYŰK,

Alsó ruházatok.

Berlini kendők, férfi nyakkendők,
fehérneműek,

esernyők, czérnák, pamutok,

norinbergi czikkek

nagy választéka.

Keil Alajos-féle

Padlózatfény máza

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr.
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fény máz

képekreték stb. bearanyozására
Egy kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál, Debreczenben.

Utolsó
előtti hét

Lembergi
Kiállítási

Sorsjegyek á 1 ft.

Önyeremény

60,000 forint

11 sorsjegy 10 frt —
6 " 5 frt 50

Díjmentes és huzás jegyzékért 20 krajcár beküldendő.

kapható:

A lemergi országos
kiállítás sorsjegy-irodájában
BÉCS, Bartenstein-utca 4.

Kapható Debreczenben: a dohány- és szivar nagyáruháznál.

Csillár petroleum házhoz szállítása!

Petroleum házhoz szállítása!

Petroleum házhoz szállítása!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a házi petroleum szükséglet kényelmesebb megszerezhetése céljából, üzlettemmel kapcsolatosan egy arra a célra külön és

teljesen megfelelő szállító kocsit rendeztem be,

melynél fogva azon kellemes és kedvező alkalmat van szerencsém nyújtani a nagyérdemű közönségnek, hogy

petroleum szükségletét anélkül, hogy az edény és szállításért külön díjat számítanék, becses megrendelése esetén pontosan a házhoz szállítatom. — Megemlítem ugyanekkor, hogy a szállítandó 5—10 literes bádogg edényekbeni

csillár petroleum előnye kristály uszta, világos színe,

takarékos szagnélküli égése és nagyobb világító képessége, melynek

literje 24 krajczár.

Továbbá az **amerikai petroleum**

literje 20 krajczár.

A midőn a t. cz. közönséget e kedvező alkalom felhasználására kérem, ajánlom legújabb igen dus választéku **asztali, író, függő és fali lámpa** raktáramat is b. figyelemükbe, teljes tisztelettel

LÁM SÁNDOR,

porcellán- és üveg kereskedő. Hatvan- és Piacz-utca sarkán.

Csillár petroleum házhoz szállítása!

Kályha és konyha különlegességek.

Budweiszi porcellán kályhák,
mint a continensen elismert legjobb minőségű gyártmány.

Vaskályhák

fa- és szénfűtésre minden rendszerben;

Meidingi, Krén, Friedlandi és honi gyártmányokban.

KONYHÁK

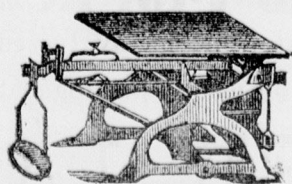
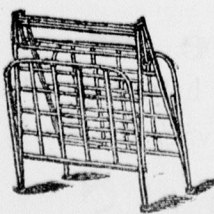
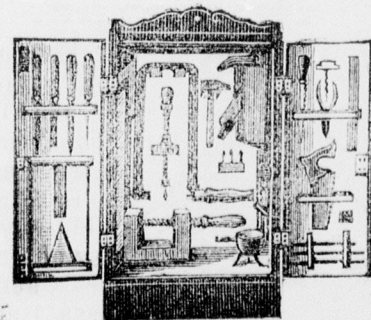
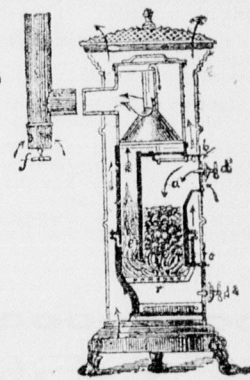
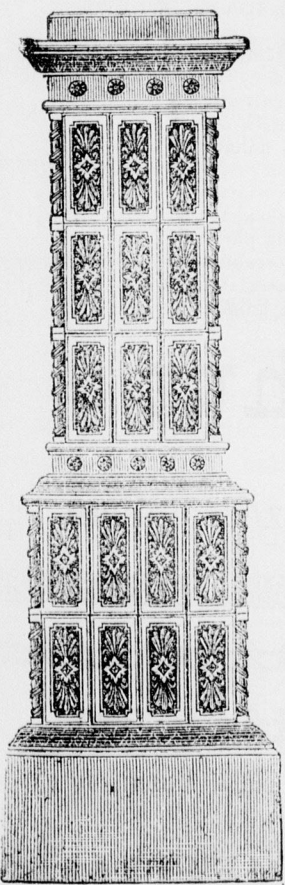
francia, bécsi és honi rendszerekben.

Képes árlap ingyen és bérmentve.

Legszolidabb kiszolgálás, jutányos árak.

Tóth Gyula

vaskereskedő, Debreczen, városházában.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki fűszerkereskedő urakat, valamint a magánfogyasztókat, miszerint a nagyváradi Berger Dániel több világgkiállításon kifüntenetett **élesztő gyártmányából**, egyedüli és állandó raktárt bírok és t. vevőimnek **mindennap friss élesztővel** szolgálhatok, megjegyezve, hogy ismét eladókat 20% árengedményben részesítem.

Kérem szíves megrendelésüket
KOHN LAJOS,
 Nagy-Hatvan-utca 1099. szám
 Mayer Ferenczféle ház.

Leonhardi-féle tenták

a legjobbak.

Csakis valódi a feltalálótól

LEONHARDI ÁGOST, Bodenbach a. d. Elbe.

Ezen véd-
 csész kir. osztr.
 36089 szám.

jeggyel
 magy. kir. szab.
 48274. szám

Író-tenták:

Antracon-tenta kék-fekete } Legjobb folyó-tenta a könyv-
 Logf. könyvtenta kék-fekete } vezetéshez; határtalan tar-
 Alizarin-tenta, zöld-kék-fek. } tósság olmányok számára.
 Gallus-tenta } korom- } Szabadalmazott eljárásom
 Világposta-tenta } feketé. } szerint készítve.

Másoló-tenták:

Antracon-másoló } Kitiűnően másolódnak: egyszer-
 Alizarin író és másoló } mind könyvelésre is ajánlatosak.
 Encore violette noire comm unicative } Egyetlen tenták keresk.
 Violette kettős-másoló } levelezésre, melyekről hó-
 Fekete világposta másoló } napok múlva tiszta másó-
 lat-k készíthetők.

Non plus ultra másoló 4-6 másolatot ad. Fontos munkáknak biztosítottézeteknek és tengerentúli levelezésre.
 Színes-tenták, autográfia-tenták, hektograph-tenták, folyékony-tus-működőknek és rajzolóknak, tinta-porok és kivonatok, bélyegző-festék, másoló-festék, legszob. írógép-festékek; fehéremű vegyész-festék, folyékony enyv- és gummú, halvány, fényenyv, Eau de Labarrapue tinta-festékek eltávolítására papírról és fehéreműről, Pappérviaszok hank-viasz fr. stb. A bel- és külröldi legtöbb írószekerkereskedésben kaphatók.

A világ legjobb fénymáz!
FERNOLENDT
 fénymáz.

Bécs
 gyár alapítottolt
 1835!
 Ezen fénymáz vitriol nélkül gyorsan a legszob. mély fekete színű fényt adja és a bőrt tartóssá teszi.
 Mindenütt raktáron!
Értesítés! A n. é. közönség saját érdekében kéri-

tik csakis Fernolendt fénymáz t venni és csak azon dobozokat elfogadni, melyek **St. Fernolendt** névalírással vannak ellátva, mivel temédek értéktelen utánzat van forgalomban, melynek vignétája az én vignétámbhoz hasonlóan vannak nyomva, hogy így a közönséget tévutra vezessék.
 Világos czipőknek kitűnő bőr-crème.

Hölgyek figyelmébe!
Heiman és Halmágyi

DEBRECZEN, Főter.

Ajánlják dusan felszerelt nagy raktárukat a **legujabb női felöltők, eredeti párisi és berlini Modellek** **őszi gallérok, Jaquettek, kabátok, esőköpenyek, caepek, mantillok, bundák, körköpenyek, leány- és gyermek-felöltők és garniturák, különlegességek szőrmeárukban, u. m.:** **caepek, gallérok, garniturák, sapkák, karmantyuk (Muff).**
 Mindezek a legfinomabbtól a legjutányosabb árig kaphatók és felülmul minden sokat ígérő verseny czéget.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy:

üzlethelyiséget

1895. május hóban a (főpiaczon, a főposta tuloldalán levő) **2140. sz. Schäffer házba fogom áthelyezni.**

Ennélfogva jelenlegi üzlethelyiséget **kiadom, a portalet és üzleti állványokat eladom.**

Egyidejűleg ajánlok:

Jó minőségű ezüst remont. órákat 7 frittól feljebb	14 kar. arany medaillon lánczot 6 frittól feljebb
Valódi svájcezi n ekl remont. órákat 5 " "	Aranyozott ezüst medail. lánczot 1.50 k. tól "
14 kar. arany férfi remon. órákat 30 " "	14 kar. aranyzáróval 3 frittól "
14 " arany női remont órákat 15 " "	14 " aranyzáróval gyémánttal 6 " "
14 " arany női gyűrűket 2 " "	Dívtos ezüst brochetűt 1 " "
Valódi gyémánt gyűrűket 6 " "	Legujabb arany gombgarniturát 16 " "
14 kar. tömör arany jeggyűrűt 4 " "	Kit. minőségű nickl ébresztő órák 2.50 " "
Dívtos arany női függőt pat. zárral 4.50 k.-tól "	Elezás 13 próbás ezüst dohány-szelenczét 10 frittól "
" " brochetűt 6 frittól "	Legujabb 13 prb. ez. ezukortartót 30 " "
Legujabb arany karpereczet 12 " "	Tömör 13 prb ezüst gyémántstartót 12 " "
Egyszerű arany karabroncsot 8 " "	Tömör 13 prb gyertyatartót, párját 24 " "
14 kar. arany férfi solid lánczot 20 " "	13 prb teljes 6 szem. ez. éteszköz 75 " "
14 " arany női legujabb utazó-lánczot 10 " "	13 próbás gyermek evőkészletet 4 " "
Valódi ezüst férfi lánczot 1.50 k.-tól "	5 d-b. aranyozott mocca kanalat 8 " "

Löfkovits Arthur

órák, ékszerész és vésnök

Debreczen főpiacz, a főposta tőszomszédságában.

Üzlethelyiség változtatás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

férfi szabó üzletemet

október hó 1-től kezdve

Batthyány-utczára, a polgármester ur házával szemben helyeztem át.
 Kérem ezentulra is a n. é. közönség pártfogását kiváló tisztelettel

WÄGNER JÁNOS